

Az eszme – a gondolat – iránti gyűlölet ma már nemcsak náci/fasiszta sajátosság

Herbert Marcuse – no ez a cikk is jól kezdődik: a Frankfurteri Iskolához tartozó zsidó marxistával és '68-as guruval – még a második világháború előtt fejtette ki klasszikus tanulmányában (*Der Kampf gegen den Liberalismus in der totalitären Staatsauffassung*, 1939), hogy miért tekintették az akkor (is) alig létező liberalizmust fő ellenségüknek a náci/fasiszták, holott elsősorban a szocialista-kommunista munkásmozgalommal állottak harcban azidőt.

Marcuse, aki éppoly kevésbé volt liberális, mint e sorok írója, Hegel tanévnyitó előadását idézi. Alapgondolatuk az, amit a náci a leghevesebben gyűlölnék: „Mindaz, ami az életben igaz, nagy és isteni, az eszme révén az... Mindaz, ami az emberi életet összetartja, aminek értéke van és ami érvényes, szellemi természetű, s a szellemnek ez a birodalma csakis az igazság és a jog öntudata révén létezik, az eszme megragadása révén.”

Amire híres rektori beszédében Heidegger így válaszol: „Nem tantételek és »eszmék« az önök létének szabályai. Csak maga a Führer és egyedül ő a mai és eljövendő német valóság és ennek törvénye.”

De az eszme – a gondolat – iránti gyűlölet ma már nemcsak náci/fasiszta sajátosság, amint 1945, 1968 és 1989 eszméi elveszítik védelmezőiket és támogatóikat. Érdekes, hogy ma ezeknek a történelmi sorsfordulóknak a fölvilágosodásból meg az amerikai és francia forradalomból származó alapeszméi számítanak egyedül „eszmének” (a náci számára még a teológia is ellenség volt, de ez az egykori „keresztyén” világ utódállamaiban nem számít), semmi más. Az egyetlen valóság most (is) az eszmétlen valóság, a test és a föld, a faj és a nem, posztmodern Blut und Boden.

A „kapitalizmust” a mai, kapitalista Kelet-Európában „az idegen” fantazmájával azonosítják (akárcsak a kapitalista Harmadik Birodalomban a nácik), az „emberi jogok” egalitárius ideáját pedig a fajtisztaság és a tiszta férfiúság elleni támadásnak: az emberi jogok eszméjét és a liberális kapitalizmus valóságát pedig a kozmopolita zsidó „spekuláns”, Soros, az Öreg Ördög jelképes figurája olvasztja össze intuitív egységé. De nagy tévedés lenne azt hinni, hogy ezek pusztán a szélsőjobboldal előítéletei.

A mai – hangsúlyozom: a mai, fiatal, tehát dekadens – magyar liberálisok szintén azt hiszik, hogy az emberi jogok forradalmi és egyetemes ideája merő képzelgés a különleges nyugati vérvalóság szféráján kívül, mert a kelet-európai szláv/ázsiai szolga- és birkanépek erre nem képesek, nem méltók. A mai magyar turbóliberálisok a fordított (negatív) sovinizmus/rasszizmus hívei: beloruszok, magyarok, bosnyákok, macedónok fiziológiailag képtelenek a szabadságra, úgy kell nekünk, kéjes nemzethalál, siralomház-orgazmus, ravatali menyegző.

Az egyre népszerűbb új etnobolsevizmus azt az elképesztő abszurdumot negélyezi, hogy '68 – a kommunista '68! – egyenlőségellenes volt, hogy az antisztálinista-kommunista '68 „liberális” volt, nyilván mert (mint MINDEN forradalom) egyben szexuális és kulturális forradalom volt, és a csökött retrosztálinista szemében a szerelem és a filozófia és a költészet amolyan értelmiségi szeszély, vö. Abélard. A szabadságutálat összeköti itt ma a szélsőjobboldal a „pomo” turbóliberális és antikozmopolita, etnobolsevik antiuniverzalizmussal és antiintellektualizmussal, miközben a hivatalos liberális establishment (pl. Habermas) olynemű népellenes demagógokat támogat, mint Emmanuel Macron, az ellenforradalmár mandarinátus kacajra fakasztó ripacs képviselője.

A régi, '89 előtti demokratikus ellenzék egyébként jól dokumentált, közismerhető történetét a rágalom hegyomlása teszi kibetűzhetetlenné, és eléggé korjellemző, hogy erről az egykori ellenzék jelentősebb képviselői (többnyire) megvetően összeszorított szájjal hallgatnak. Méltóságukon alulinak tetszik a védekezés a minden oldalról áradó szennyel szemben, ami taktikailag helytelen, ám lélektanilag és morálisan érthető és igazolható. Mondom ezt én, aki osztom Marx bírálatát az emberi jogok elmélete fölött.

A liberalizmus – amelynek nincs politikai befolyása, föltéve, hogy nem nevezünk liberálisnak mindenfélét, ami (ahogy írtam korábban) „nem kifejezetten náci” – széles körű gyűlölete egyszerű ürügy: fölmentés a szellemi „kényszer” alól, amely tiltja a fajüldözést és a nőbántást annak, aki (bármilyen álszentül) egalitárius, az egyenlőség híve. Ez nem a liberalizmus elutasítása, hanem minden egyetemes humanizmusé, amelybe a szocializmus is beletartozik. Pánikjelenség. Az osztrák munkások 58 százaléka a szélsőjobboldalra szavazott, a szociáldemokratákra csak a 17 százalékuk. Emiatt kellene „antiliberális” ürüggyel mindenkinek

elvetnie a kitaszítottakkal (underclass, munkanélküliek, marginálisok, idősek, betegek, és főleg: színes/muszlim bevándorlók) szembeni szolidaritást a tartalmatlan választási „siker” érdekében. Pusztán ezért lesz „elithóbort” a teljes nyugati magaskultúra.

TAMÁS GÁSPÁR MIKLÓS

filozófus

[A cikk eredetiben itt](#)

Az ellenfelet mindig a leggyengébb pontján kell támadni. Régi bevált stratégia. Ráadásul ott, ahonnan igazán fajsúlyos csapás jöhetne, és a biztonság kedvéért megszállni a területet. Támogatást adni egy nano pártnak. Szabadság, egyenlőség, szolidaritás, mondhatnák a liberális politikusok, ha lennének. A bevándorolni szándékozóknak is. De ha ezt valaki itthon mondja, hazaáruló, ha külföldön, akkor támadó agresszor. És lassan nincs aki mondaná, és nincs média, ahol mondhatná.